

management system. The analysis of characteristics concerning the tourism market and the world achievements in the theory and practice of management is essential for the effective management of the hotel policy. These general trends should be considered in the national practice management of hotel and restaurant business.

The impact of information technologies on hotel management is huge, as it is directly related to the increase in efficiency of each manager individually and the hotel in general. They directly affect the competitiveness in the market today.

The aim of the article is to study all the aspects of information technologies participation in the management of modern hotel complex.

Theoretical and methodological basis of the scientific research has been grounded on domestic and foreign scholars' works on the implementation and use of automated system of hotel business management.

It has been established that the use of hotel complex automated control systems improves the service efficiency, increases the speed and the intensity of the operational and technical processes of business. Doubtlessly its implementation leads to an economic benefit and economic impact of their use.

Scientific novelty has been based on the analysis of functional capabilities of ASM of domestic and foreign manufacturers and it has been identified that they are the best to meet the requirements of a modern hotel management.

Keywords: information technologies, automated control system, hotel management system, hotel software modules, enterprise management of hotel business.

УДК 336.71

ВАЛЮТНО-КУРСОВА ПОЛІТИКА НБУ ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

ГЛАДИНЕЦЬ Н. Ю., ЛЕВКО Д.В.
Мукачівський державний університет

В умовах нестабільної економіки питання формування та ефективної реалізації валютно-курсової політики набуває особливого значення. Науково обґрунтована організація процесу валютного регулювання, формування та вибір оптимального режиму валютного курсу та реалізація ефективної валютної політики є основою фінансової стабільності національної економіки. Проте, сучасні реалії вносять свої корективи у функціонування всієї кредитно-банківської системи країни в цілому та валютно-курсової політики зокрема. Тому дане питання є надзвичайно актуальним.

Мета полягає у оцінці валютно-курсової політики НБУ, як потужного інструменту регулювання національної економіки.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань у процесі дослідження використано методи теоретичного узагальнення та системного аналізу, що дозволило дослідити сутність поняття «валютно-курсова політика». З використанням економіко-математичних методів, зокрема структурного аналізу та аналізу рядів динаміки, здійснено оцінку валютно-курсової політики. Це дозволило дослідити існуючі тенденції на валютному ринку країни та обґрунтувати пріоритети при формуванні валютно-курсової політики НБУ як інструменту регулювання економіки.

Результати дослідження. Аналізуючи, систематизуючи і узагальнюючи наукові праці вчених, було розглянуто існуючі погляди щодо визначення поняття «валютно-курсова політика». У статті проаналізовано окремі аспекти реалізації валютно-курсової політики НБУ як інструменту регулювання економіки, визначено основні засади здійснення валютного регулювання, проведено аналіз динаміки валютного курсу основних валют щодо української гривні. Встановлено, що валютно-курсова політика НБУ протягом останніх років здійснювалася у складних умовах політичної, економічної та банківської кризи і спрямовувалася на якнайшвидше подолання її наслідків. Окреслено основні шляхи досягнення економічної стабілізації через ефективне управління валютно-курсовою політикою НБУ. Зокрема, наголошено, що запровадження у вітчизняну практику таргетування валютного курсу, спрямованого на помірну ревальвацію гривні, виступає найбільш ефективною стратегією валютно-курсової політики, здатною позитивно вплинути на економічний розвиток країни та забезпечити ефективність функціонування валютного ринку України.

Наукова новизна результатів дослідження визначається обґрунтованими пропозиціями щодо забезпечення економічної стабільності шляхом ефективного валютно-курсового регулювання.

Практична значущість результатів дослідження. Запропоновані заходи дозволять мінімізувати валютні ризики та забезпечити ефективність реалізації валютно-курсової політики НБУ.

Ключові слова: валюта, валютний курс, валютний ризик, валютно-курсова політика НБУ, валютне регулювання, валютний ринок.

Сучасні процеси, що відбуваються на валютному ринку, і в першу чергу проблеми курсових коливань, відіграють значну роль в економічному житті держави. Залежно від валютної політики це може як стимулювати, так і стримувати економічний розвиток країни, впливати на позиції держави на світовій арені. Розбалансованість валютного ринку та його надмірна чутливість до будь-яких впливів, негативне сальдо торговельного балансу, високі темпи інфляції свідчать про те, що до цього часу залишаються дискусійними питання проведення ефективної валютної політики і визначення оптимального для України режиму валютного курсоутворення. Вирішення цих проблем потребує обрання оптимальної системи регулювання валютного ринку.

Об'єкти та методи дослідження. Основні теоретичні положення та концептуальні засади валютно-курсової політики, валютного регулювання та їх впливу на економічний розвиток містяться в роботах таких зарубіжних авторів, як Г. Кассель, Р. Лукас, Р. Манделл, А. Маршал, Р. Міз, М. Мусса, М. Обсфельд, К. Рогофф, А. Стокмен, Я. Тінберген, М. Флемінг, Я. Френкель. Вітчизняні економісти також зробили значний внесок у дослідження даної проблеми. Серед них варто відмітити роботи О. Береславської, Я. Белінської, Т. Вахненко, Н. Горшкової, А. Гальчинського, В. Гейця, А. Гриценка, О. Дзюблюка, С. Корабліна, І. Крючкової, З. Луцишин, І. Лютого, В. Міщенко, О. Пасічника, О. Плотнікова, М. Пуховкіної, Ф. Рогача, І. Співак, А. Філіпченка, В. Юценка. В умовах нестабільної економіки питання формування та ефективної реалізації валютно-курсової політики набуває особливого значення. Її обґрунтована реалізація, яка базується на врахуванні валютних ризиків, з одного боку, та нагальна необхідність залучення інвестицій в економіку, з іншого боку, загострюють цю проблему, перетворюючи її в одне з найважливіших теоретичних і практичних завдань, що потребує пошуку оптимальних шляхів його вирішення. Останнім часом зростає кількість науковців, які аналізують проблеми валютно-курсового регулювання, але сучасні реалії вносять свої корективи у функціонування валютного ринку країни в цілому та валютного регулювання зокрема. Актуальність окреслених питань визначається чільним місцем, яке посідає валютна політика в економічному розвитку країни, наявністю низки відкритих питань щодо вибору оптимальної системи валютного курсу та її подальшої еволюції в сучасних умовах нестабільного економічного розвитку України.

Постановка завдання. Мета полягає у оцінці валютно-курсової політики НБУ, як потужного інструменту регулювання національної економіки.

Результати та їх обговорення. В умовах нестабільної економіки питання формування та ефективної реалізації валютно-курсової політики набуває особливого значення. Науково обґрунтована організація процесу валютного регулювання, формування та вибір оптимального режиму валютного курсу та реалізація ефективної валютної політики є основою фінансової стабільності національної економіки. Проте, сучасні реалії вносять свої корективи у функціонування всієї кредитно-банківської системи країни в цілому та валютно-курсової політики зокрема.

Досліджуючи механізм формування та ефективної реалізації валютно-курсової політики, доцільно визначити сутність поняття «валютна політика» в цілому.

Потрібно наголосити, що у вітчизняній законодавчо-нормативній базі не наведено чіткого єдиного визначення категорії валютна політика. Відрізняється трактування даної дефініції також у вітчизняній економічній та фінансовій літературі.

Так, досить узагальненим є підхід до трактування валютної політики Мороза А.М., Пуховкіної М.Ф., Горшкової Н. Науковці характеризують дану категорію як «сукупність здійснюваних державою економічних, організаційних та правових заходів у сфері валютних відносин з метою реалізації стратегічних завдань розвитку національної економіки» [1, с. 63; 2, с. 471].

Романишин В.О. та Уманців Ю.М. інтерпретують дане поняття у більш широкому розумінні. Під поняттям валютної політики вони вбачають сукупність заходів у сфері економічних відносин відповідно до поточних і стратегічних цілей економічної політики держави [3, с.394]. Це доволі загальне визначення, яке не містить конкретизації інструментів та заходів, за допомогою яких відбуватиметься управління валютною системою.

Більш конкретизованим є трактування категорії вітчизняними економістами Козиком В.В., Шеметом Т.С., Філіпенком А.С., як стверджують, що валютна політика це – «...невід’ємна складова грошово-кредитної політики держави, сукупність економічних, правових та організаційних заходів, що здійснюються державними органами влади, центральними банками та фінансовими закладами, міжнародними валютно-фінансовими організаціями у сфері міжнародних валютних відносин» на національному, регіональному рівнях та у глобальному масштабі на основі валютного законодавства у двох формах – структурній та поточній [4; 5, с.275; 6, с.68].

Дещо вужче трактує дану категорію Дзюблюк О.В. Він зазначає, що: «валютно-курсова політика (політика обмінного курсу) – це елемент валютної політики держави, спрямований на визначення порядку встановлення й особливостей регулювання курсу національної валюти стосовно інших валют» [7, с.197]. З цією думкою важко не погодитися, оскільки валютна політика спрямовується не лише на забезпечення стабільності курсу національної грошової одиниці, але і сприяння розвитку валютних відносин між країнами, регулювання платіжного балансу, управління золотовалютними резервами тощо. З цієї позиції валютно-курсове регулювання повинно розглядатися як один з напрямів валютної політики центрального банку.

В даному контексті слід звернути увагу на визначення поняття «валютна політика», яке пропонує Ф. О. Журавка. На його думку, валютна політика – «це комплекс економічних, організаційних, правових, адміністративних та інших заходів, методів, форм, інструментів і механізмів, які здійснюються державою у сфері валютно-фінансових і кредитних відносин відповідно до поточних та стратегічних цілей загальної економічної політики держави, передусім з метою забезпечення стабільності обмінного курсу національної валюти та збалансованості платіжного балансу країни» [8, с. 19]. Вважаємо, що це найбільш повне трактування, яке включає різні аспекти валютного регулювання з позиції системного підходу та передбачає цілеспрямований різносторонній комплексний вплив на валютний ринок та валютні відносини. Даний вплив можливий за рахунок функціонування сформованого механізму, який направлений на стабільний розвиток економіки.

Наведені вище трактування дають підставу стверджувати про єдність та тотожність поглядів науковців щодо визначення та характеристики поняття валютна політика. Узагальнюючи наукові напрацювання, можна виокремити певні спільні риси, які наведені у представлених визначеннях. Зокрема, це наявність уповноважених державою компетентних органів, відповідальних за проведення валютної політики, формування та застосування сукупності заходів валютного регулювання, а також спрямованість на досягнення визначених цілей (результату).

Проведення зваженої та обґрунтованої курсової політики є головною метою валютного регулювання НБУ [9].

Перед оцінкою безпосереднього стану, визначенням проблем і шляхів вдосконалення валютного регулювання НБУ розглянемо валютно-курсову політику НБУ та зміну курсу національної грошової одиниці під впливом зовнішніх і внутрішніх факторів. Після значної девальвації гривні відносно основної курсоутворюючої валюти – долара США у 1998-1999 рр. її обмінний курс із початку 2000 року утримувався у вузьких межах, без стрімких змін, у межах встановлених на перспективу орієнтирів. Завдяки такій політиці Національний банк мав змогу контролювати ситуацію і в разі необхідності нівелювати значні коливання курсу,

насичуючи економіку грошима без інфляційних ризиків [10]. Проте світова фінансова криза внесла свої корективи у режим курсоутворення, що призвело до суттєвої девальвації національної валюти та її падіння до рівня 7,7-8,01 грн. за долар США (див. рис.1).

З початком розгортання світової фінансової кризи Україна була абсолютно не підготовленою до глибоких впливів зовнішніх кризових явищ у сукупності з внутрішніми економічними і політичними кризовими явищами. З метою мінімізації дефіциту іноземної валюти та зниження девальваційного тиску на гривню НБУ проводив валютні інтервенції шляхом продажу доларів США. Тому у 2010 р. спостерігалася стабілізація функціонування валютного ринку, у результаті чого обмінний курс гривні до долара США на міжбанківському валютному ринку зріс на 0,38 %, тобто до 7,9617 грн/дол. США [10].

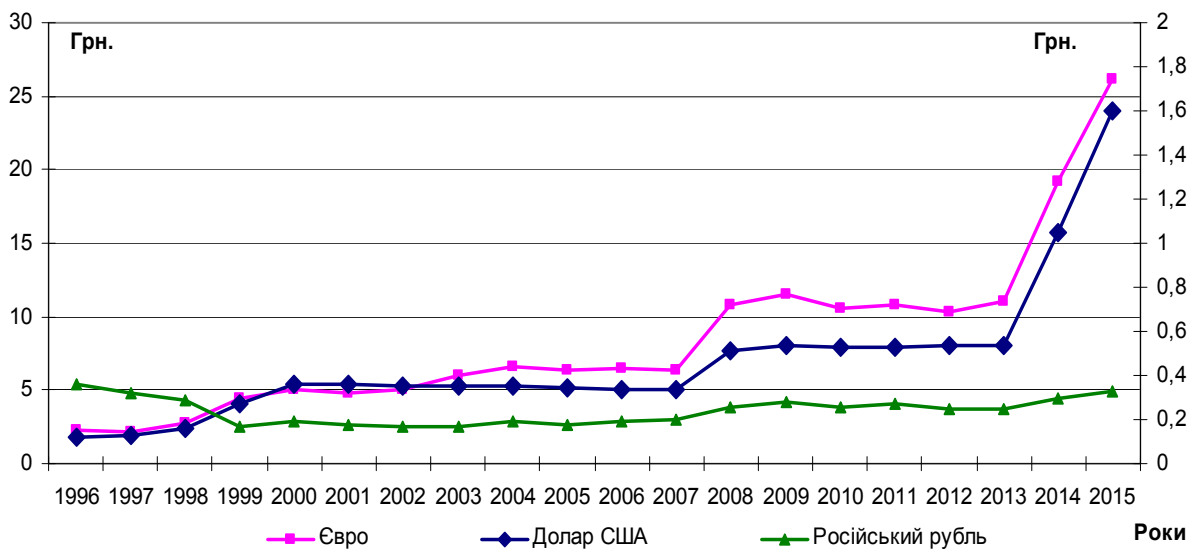

Рис. 1. Динаміка офіційного курсу гривні по відношенню до основних валют (на кінець року) (долар та євро - ліва шкала, російський рубль – права шкала) (побудовано за даними [11-13])

На початку 2011 р. в результаті відповідної кон'юнктури на світових фінансових і товарних ринках підвищилася пропозиція іноземної валюти і НБУ мав змогу формувати міжнародні резерви, обсяг яких на початок 2012 р. становив 31,8 млрд дол. США. Обмінний курс гривні відносно долара США в 2011 р. на міжбанківському валютному ринку знизився на 0,84 % – до 8,0284 грн за 1 дол. Офіційний курс гривні до долара США знизився на 0,35 % – до 7,9898 грн за 1 дол. США [10].

У 2012 р. за умов обмеженого доступу до зовнішнього фінансування Національному банку України вдалося мінімізувати зменшення валютних резервів. Офіційний курс гривні до долара США в 2012 р. знизився на 0,04 % – до 7,9930 грн за 1 дол. США.

Реалізація валютно-курсової політики НБУ в 2013 р. врахувала стан платіжного балансу, характер коливань попиту і пропозиції іноземної валюти на міжбанківському валютному ринку України, а також підтримку зовнішніх платежів Уряду та НАК “Нафтогаз України”. На кінець 2013 р. міжнародні валютні резерви становили 20 416 млрд дол. США, а обмінний курс гривні до долара США на міжбанку – 811,89 грн за 100 дол. США [12].

Наступним шокним і переломним моментом для економіки України стали 2013-2014 рр. У 2014 році Україна пережила безпрецедентне поєднання політичної, фінансово-економічної та банківської криз. Конфлікт на сході України разом із накопиченими у попередні роки макроекономічними дисбалансами зруйнували економічну стабільність держави. Дії Національного банку у цей складний період були радикальними і системними, цілком відповідали викликам глибокої кризи [11].

У 2014 році Україна відмовилася від багаторічної прив'язки курсу гривні до долара США. Відбувся болісний, але необхідний перехід від штучно стабільного до гнучкого обмінного курсу гривні. Серед іншого, 2014-2015 роки відзначилися вагомою девальвацією гривні по відношенню до більшості іноземних валют. Протягом 2014-2015 років національна валюта втратила значну частину своєї вартості. Причин для такої тенденції декілька, зокрема негативні ділові очікування, скорочення обсягу експорту, зменшення притоку прямих іноземних інвестицій та значні витрати на обслуговування державного боргу, підтримка НБУ платежів НАК «Нафтогаз Україна» за імпортований природний газ.

Дефіцит готівкової іноземної валюти за одночасно високого рівня попиту з боку населення обумовив виникнення незадоволеного валютного попиту та появу «чорного валютного ринку». Несприятливе зовнішнє середовище, загострення соціально-політичного напруження в суспільстві та панічні настрої серед населення призвели до стрімкого зниження протягом 2014-2015 років офіційного курсу української гривні по відношенню до іноземних валют, а також валютного курсу на міжбанківському ринку та готівковому ринку.

Незважаючи на посилення у 2013-2015 рр. турбулентності на валютному ринку, Національний банк дотримувався режиму гнучкого курсоутворення, а його дії були спрямовані на згладжування надмірних коливань валютного курсу. У результаті Національний банк як купував, так і продавав валюту залежно від кон'юнктури ринку (див. рис.2).

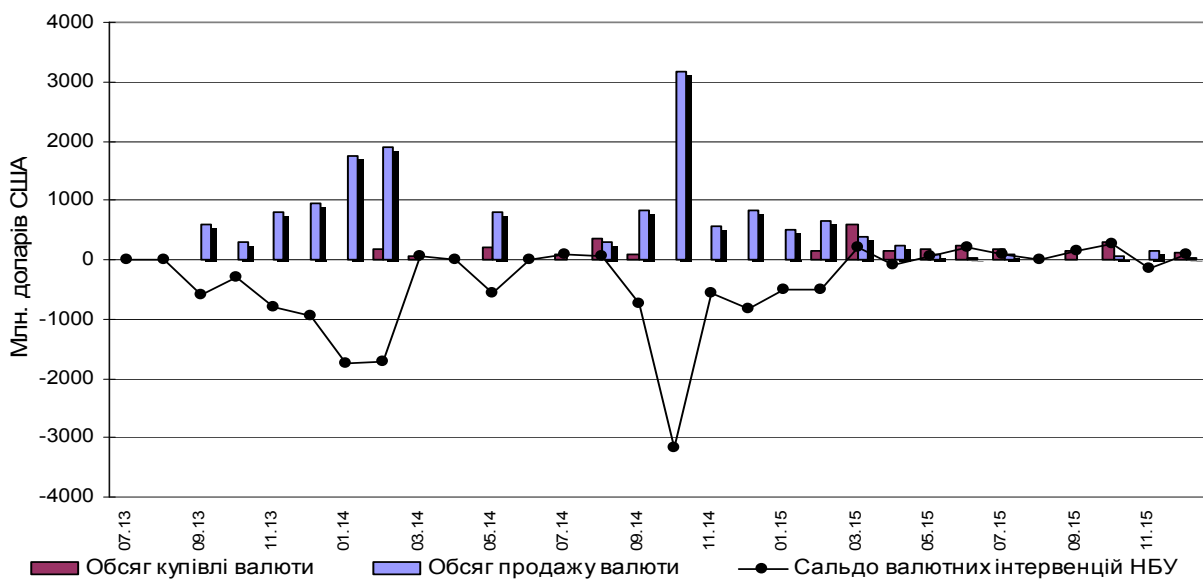

Рис. 2. Сальдо валютних інтервенцій Національного банку України
(побудовано за даними [14])

На відміну від 2014 року, коли валютні інтервенції здійснювались НБУ переважно у формі продажу валюти з метою згладжування курсових коливань та задоволення попиту на іноземну валюту в умовах недостатньої пропозиції, в 2015 році НБУ значно збільшив обсяги придбання валюти для поповнення власних резервів (див. рис.3).

Валютно-курсова політика НБУ здійснювалася у складних умовах політичної, економічної та банківської кризи і спрямовувалася на якнайшвидше подолання її наслідків. Значне зниження зовнішнього попиту на вітчизняну продукцію, згортання іноземних інвестицій, суттєве ускладнення доступу до зовнішніх фінансових ресурсів, необхідних для реформування економіки, викликало падіння виробництва, експорту, зменшення всіх видів доходів, особливо валютних, обумовило труднощі з наповненням бюджету, перевищення попиту на іноземну валюту над її пропозицією. Це спровокувало девальваційні процеси, ажіотажні настрої у населення щодо купівлі валюти та вилучення коштів з банківської

системи, що відобразилося на її ослабленні, зменшенні кредитування економіки, скороченні золотовалютних резервів Національного банку.

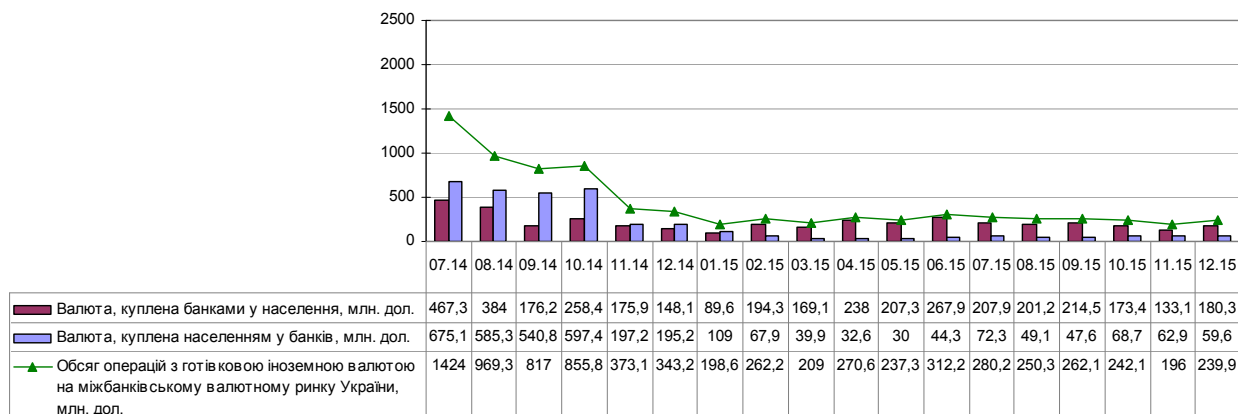

Рис. 3. Обсяг операцій з безготівковою іноземною валютою на міжбанківському валютному ринку України (побудовано за даними [14])

Зменшення валютних резервів, збільшення кредитної заборгованості, девальвація гривні, велика інфляція – усі ці показники можуть у разі не прийняття дієвих стабілізаційних заходів призвести до дефолту національної валюти, а отже і всієї економіки України. Тому надзвичайно важливо валютне регулювання підкріпити іншими заходами загальноекономічної політики держави, які є вагомим стимулюючим чинником економічного розвитку будь-якої держави.

Висновки. З огляду на зазначене, на сучасному етапі найважливішим питанням для України є вдосконалення і розвиток існуючих засобів і методів валютного регулювання для забезпечення самостійності і стабільності національної валюти, для зменшення ризику девальвації української гривні внаслідок валютної інтервенції з боку іноземних валют. Центральною задачею валютного контролю має бути не стільки захист адміністративними засобами національної валюти, скільки забезпечення економічної незалежності України.

Формування оптимального режиму курсоутворення гривні має здійснюватися у відповідності до обраної стратегії валютно-курсової політики – орієнтації на девальвацію чи ревальвацію гривні. Запровадження у вітчизняну практику таргетування валютного курсу, спрямованого на помірну ревальвацію гривні, виступає найбільш ефективною стратегією валютно-курсової політики, здатною позитивно вплинути на економічний розвиток країни та забезпечити ефективність функціонування валютного ринку України.

У зв'язку з цим, перспективами подальших досліджень у даному напрямку є наукове обґрунтування та розробка принципів реалізації валютної політики із врахуванням сучасного стану валютних відносин, а також формування стратегії валютної політики НБУ у контексті загальноекономічної політики держави.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Горшкова Н. Валютно-курсова політика: практичний досвід та рекомендації / Н. Горшкова // Вісник НБУ. – 2012. - №1. – С.62-66.
2. Мороз А.М. Центральний банк та грошово-кредитна політика: [Підручник] / Кол. авт: А.М. Мороз, М.Ф. Пуховкіна, М.І. Савлук та ін.; [За ред. д-ра екон. наук, проф. А.М. Мороза і к.е.н., доц. М.Ф. Пуховкіної]. – К.: КНЕУ, 2005. – 556 с.
3. Романишин В.О. Центральний банк і грошово-кредитна політика: [Навчальний посібник] / В.О.Романишин, Ю.М. Уманців. – К.: Аіка, 2005. – 480 с.
4. Козик В. В. Міжнародні економічні відносини: [Навчальний посібник] / Володимир Васильович Козик. – [4 - те вид. стер]. – К.: Знання – Прес, 2003. – 406 с.
5. Шемет Т. С. Теорія і практика валютного курсу: [навч. посіб.] / Т. С. Шемет; [за ред. О. І. Рогача]. – К.: Либідь, 2006. – 360 с.

6. Міжнародні валютно-кредитні відносини: [підручник] / За ред. А. С. Філіпенка. – К.: Либідь, 1997. – 68 с.
7. Дзюблук О.В. Валютна політика: [Підручник] / Олександр Валерійович Дзюблук. – К.: Знання, 2007. – 422 с.
8. Журавка Ф. О. Механізм реалізації валютної політики в Україні: дис. на здобуття наук. ступеня доктора економічних наук: спец. 08.00.08 / Ф. О. Журавка. – Суми, 2009. – 418 с.
9. Космина О. М. Валютна інтервенція як інструмент валютно-курсової політики [Електронний ресурс] / О. М. Космина, Р. Ю. Шевчук. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/13_EISN_2012/Economics/_109360.doc.htm.
10. Макуха С. Валютна політика України в контексті економічної глобалізації / С. Макуха // Підприємництво, господарство і право. – 2012. - №11. – С. 126-129.
11. Аналітичний огляд валютного ринку України за 2014 рік [Електронний ресурс] / Національне рейтингове агентство «Рюрік». – Режим доступу: http://www.rurik.com.ua/documents/research/valiutnij_rinok_4_kv_2014_review.pdf
12. Валютний ринок: місячний огляд [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://iee.org.ua/files/overviews/valiutnij_rinok_2014.pdf.
13. Динаміка офіційного курсу НБУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://index.minfin.com.ua/arch/?nbu&2015-12-31>
14. Аналітичний огляд валютного ринку України за 2015 рік [Електронний ресурс] / Національне рейтингове агентство «Рюрік». – Режим доступу: http://www.rurik.com.ua/documents/research/valiutnij_rinok_4_kv_2015_review.pdf

АННОТАЦІЯ

ВАЛЮТНО-КУРСОВАЯ ПОЛИТИКА НБУ КАК ИНСТРУМЕНТ РЕГУЛИРОВАНИЯ ЭКОНОМИКИ

В условиях нестабильной экономики вопросы формирования и эффективной реализации валютно-курсовой политики приобретают особое значение. Научно обоснованная организация процесса валютного регулирования, формирование и выбор оптимального режима валютного курса и реализация эффективной валютной политики являются основой финансовой стабильности национальной экономики. Однако, современные реалии вносят свои коррективы в функционирование всей кредитно-банковской системы страны в целом и валютно-курсовой политики в частности. Поэтому данный вопрос является чрезвычайно актуальным.

Цель заключается в оценке валютно-курсовой политики НБУ, как мощного инструмента регулирования национальной экономики.

Методы исследования. Для решения поставленных задач в процессе исследования использованы методы теоретического обобщения и системного анализа, что позволило исследовать сущность понятия «валютно-курсовая политика». С использованием экономико-математических методов, в частности структурного анализа и анализа рядов динамики, осуществлена оценка валютно-курсовой политики. Это позволило исследовать существующие тенденции на валютном рынке страны и обосновать приоритеты при формировании валютно-курсовой политики НБУ как инструмента регулирования экономики.

Результаты исследования. Анализируя, систематизируя и обобщая научные труды ученых, были рассмотрены существующие взгляды относительно определения понятия «валютно-курсовая политика». В статье проанализированы отдельные аспекты реализации валютно-курсовой политики НБУ как инструмента регулирования экономики, определены основные принципы осуществления валютного регулирования, проведен анализ динамики валютного курса основных валют по отношению к украинской гривне. Установлено, что валютно-курсовая политика НБУ в последние годы осуществлялась в сложных условиях политического, экономического и банковского кризиса и направлена на скорейшее преодоление ее последствий. Определены основные пути достижения экономической стабилизации через эффективное управление валютно-курсовой политикой НБУ. Отмечено, что введение в отечественную практику таргетирования валютного курса, направленного на умеренную ревальвации гривны, выступает наиболее эффективной стратегией валютно-курсовой политики, способной положительно повлиять на экономическое развитие страны и обеспечить эффективность функционирования валютного рынка Украины.

Научная новизна исследования определяется обоснованными предложениями по обеспечению экономической стабильности путем эффективного валютно-курсового регулирования.

Практическая значимость результатов исследования. Предложенные меры позволят минимизировать валютные риски и обеспечить эффективность реализации валютно-курсовой политики НБУ.

Ключевые слова: валюта, валютный курс, валютный риск, валютно-курсовая политика НБУ, валютное регулирование, валютный рынок.

SUMMARY**THE NATIONAL BANK EXCHANGE RATE POLICY AS AN INSTRUMENT OF ECONOMIC REGULATION**

The formation and effective implementation of exchange rate policy is particularly important in a volatile economy. Scientifically grounded organization process of currency regulation, development and selection of the optimal exchange rate regime and implement effective monetary policy are the basis of national economy financial stability. However, the current reality brings its changes into the functioning of the credit and banking system in general and exchange rate policy in particular. Therefore, this issue is extremely important.

The aim is to assess the exchange rate policy of the NBU, as a powerful tool for regulating the national economy.

Research methods. There have been used the methods of theoretical generalization and system analysis for the task solution, which made it possible to explore the essence of the "exchange rate policy" concept. Assessment of exchange rate policy has been carried out using economic and mathematical methods, including structural analysis and analysis of time series. Current trends in the foreign exchange market allowed to explore and justify the priorities during the exchange rate policy regulation fulfilled by the National Bank as an instrument of economic balance.

Research results. Having examined, systematised, summarised the existing views by scientists there has been defied the notion of "exchange rate policy". Some aspects of the National Bank exchange rate policy as an instrument of economic regulation have been analyzed. The basic principles of currency regulation have been developed. Analysis of the dynamics of the exchange rate of major currencies against the Ukrainian hryvnia has taken place. It has been found that the NBU exchange rate policy in recent years has been carried out under difficult conditions of political, economic and banking crisis and aimed at overcoming its consequences. The main ways of achieving economic stability through effective management of the NBU exchange rate policy have been outlined. It has been emphasized that the introduction into national practice of the exchange rate targeting, aimed at hryvnia moderate revaluation, appears to be the most effective strategy for monetary and exchange rate policy. This may positively influence the economic development and ensure the efficiency of the Ukraine foreign exchange market.

Scientific novelty of research results is determined by the reasonable proposals for economic stability through imposing the effective monetary and exchange rate management.

Practical value of the study. The proposed measures would minimize currency risks and ensure the efficiency of the NBU exchange rate policy.

Keywords: currency, exchange rate risk, currency risk, NBU exchange rate policy, currency regulation, currency market.

УДК 657

ПОДАТКОВИЙ ОБЛІК ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**ГОЛОВАЧКО В.М., ВІЩАК А. В.**
Мукачівський державний університет

В статті розкрито поняття зовнішньоекономічної діяльності, розглянуто механізм оподаткування зовнішньоекономічних операцій та особливості податку на додану вартість при експорті-імпорті товарів згідно з нововведеннями, які вступили в дію з 1 січня 2016 р. Розглянуто зміни, які внесені до порядку оподаткування зовнішньоекономічної діяльності, а також окремі аспекти податкового обліку, що стосуються документального оформлення та термінів сплати податку на додану вартість при експорті-імпорті товарів.

Ключові слова: зовнішньоекономічна діяльність, податок на додану вартість при експорті-імпорті товарів, митна декларація.

Постановка проблеми. Під впливом глобалізаційних і інтеграційних процесів міжнародні зв'язки України, з кожним роком, розширюються і поглиблюються. Зовнішньоекономічні операції як один із основних джерел іноземних інвестицій в підприємства і в державу взагалі, досліджуються і аналізуються за допомогою організації бухгалтерського та податкового обліку зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Здійснення зовнішньоекономічних операцій вітчизняними підприємствами є однією з умов